

බදු වක්‍ර අංක 06
බදු මත බදු අනුප්‍රමාණ

01. පහත අවස්ථාවන්හි දී බදු මත බදු උද්ගත වේ:

- i. සේවා නියුක්තිකයකුගේ ආදායම් බදු බැඳියාව ඔහුගේ වැටුපෙන් අඩු නොකර, සේවායෝජකයා හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු විසින් නිරවුල් කරන අවස්ථාවේ දී,
- ii. සේවා නියුක්තිකයාගේ වැටුපෙන් දැනටමත් අඩු කර ඇති ආදායම් බදු සේවායෝජකයා විසින් ප්‍රතිපූරණය කිරීම.

තක්සේරු වර්ෂයේ ඕනෑම මාසයක් සඳහා සේවා නියුක්තිකයාගේ මාසික පාරිශ්‍රමිකය මත බදු බැඳියාව ගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් බදු මත බදු ගණනය සඳහා 6.1 වක්‍රය අදාළ වන පරිදි යොදා ගත යුතුය.

6.1 වක්‍රය අදාළ කර ගැනීමෙන් සේවායෝජකයා විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද සෘජුව ම ලබාගත හැකිය.

6.1 වක්‍රය: සේවා නියුක්තිය මගින් මාසික ලැබීම් සහ ලාභ සඳහා බදු මත බදු වක්‍රය

මාසික පාරිශ්‍රමිකය (රු.)	සේවායෝජකයා විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද (රු.)
0 – 150,000	බද්දෙන් නිදහස්
150,001 – 228,333	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය * 6.38%) - 9,570
228,334 – 262,500	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය * 21.95%) - 45,119
262,501 – 294,167	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය * 31.58 %) - 70,398
294,168 – 323,333	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය * 42.86%) - 103,580
323,334 සහ ඊට ඉහළ	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය * 56.25%) - 146,875

උදාහරණය 01

ද සිල්වා මහතා පුද්ගලික ආයතනයක සේවය කරන වාසික සේවා නියුක්තිකයෙකි. 2025 අප්‍රේල් මාසය සඳහා ඔහුගේ මාසික දළ පාරිශ්‍රමිකය රු. 300,000. ඔහුගේ පාරිශ්‍රමිකයෙන් බදු අඩු නොකර ඔහුගේ බදු ගෙවීම් සේවායෝජකයා විසින් භාරගෙන ඇත.

සේවායෝජකයා විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද පහත පරිදි ගණනය කළ යුතු ය -

ද සිල්වා මහතාගේ මාසික පාරිශ්‍රමිකය වන රු. 300,000. රු. 294,168 සහ රු. 323,333 පරාසය තුළ පිහිටා ඇත.

අනුරූපී සමීකරණ අදාළ කර ගැනීම.

$$= (\text{මාසික පාරිශ්‍රමිකය} * 42.86\%) - 103,580$$

$$= (300,000 * 42.86\%) - 103,580$$

$$= 128,580 - 103,580$$

$$= 25,000$$

සේවායෝජකයා විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද රු. 25,000 කි.

02. තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සේවා නියුක්තිකයකුගේ බදු බැඳියාව සම්බන්ධයෙන් බදු මත බදු ගණනය සඳහා 6.2 වක්‍රය අදාළ වන පරිදි යොදා ගත යුතුය. එකවර ගෙවීම් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකය (EGAR) බදු වක්‍ර අංක 02 අනුව හෝ සාමාන්‍ය අනුප්‍රමාණ යටතේ සේවාත්ත ප්‍රතිලාභ බදු වක්‍ර අංක 03 අනුව හෝ නිර්ණය කළ යුතු අතර ඔබගේ අවස්ථාවට අදාළ වන පරිදි එවැනි වක්‍ර යටතේ දී ඇති උපදෙස් පිළිපදිමින් ගණනය කිරීම කළ යුතුය.

6.2 වක්‍රය: සේවා නියුක්තියෙන් එකවර ගෙවීම් හෝ සේවාත්ත ප්‍රතිලාභ (සාමාන්‍ය අනුප්‍රමාණ යටතේ) සඳහා සම්බන්ධ බදු මත බදු වක්‍රය

තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකයක් (EGAR)/ සේවාත්ත ප්‍රතිලාභ	අඩු කළ යුතු බදු ප්‍රමාණය (රු.)
D 1,800,000 ට සමාන හෝ අඩු වන්නේ නම්	නැත
D 1,800,001 සහ 2,740,000 අතර වේ නම්	$(D \times 6.38\%) - [(114,840 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු නිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}]$
D 2,740,001 සහ 3,150,000 අතර වේ නම්	$(D \times 21.95\%) - [(541,430 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු නිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}]$
D 3,150,001 සහ 3,530,000 අතර වේ නම්	$(D \times 31.58\%) - [(844,770 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු නිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}]$
D 3,530,001 සහ 3,880,000 අතර වේ නම්	$(D \times 42.86\%) - [(1,247,958 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු නිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}]$
D 3,880,000 ට වැඩි නම්	$(D \times 56.25\%) - [(1,762,500 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු නිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}]$

උදාහරණය 02

දයානන්ද මහතා පෞද්ගලික ආයතනයක වාසික සේවා නියුක්තිකයකු වන අතර, ඔහු 2025 අප්‍රේල් මාසයේ රු. 600,000.00 ක දිරි දීමනාවක් ලබයි. ඔහුගේ සේවා නියුක්තියෙන් මසකට රු. 180,000.00 ක නිත්‍ය ලාභ සහ ලැබීම් (මූල්‍යමය නොවන ප්‍රතිලාභ ද ඇතුළුව) ලැබේ.

(ඉඟිය - තක්සේරු වර්ෂය සඳහා දයානන්ද මහතාගේ මාසික ඉපයීම් ප්‍රමාණය නොවෙනස්ව පවතිනු ඇත.)

බදු මත බදු ඇතුළුව දිරි දීමනාව මත බදු බැඳියාව පහත පරිදි ගණනය කළ යුතුය:

මාසික පාරිශ්‍රමිකය මත අඩු කළ යුතු බද්ද බදු වක්‍ර අංක 6.1 භාවිතා කරමින් වෙනම ගණනය කළ යුතු බව කරුණාවෙන් සළකන්න.

2025 අප්‍රේල් මස ගෙවිය යුතු දිරි දීමනාව මත අඩු කළ යුතු බද්ද ගණනය කිරීම

පියවර 01- 2025/2026 තක්සේරු වර්ෂය තුළ ඇස්තමේන්තුගත මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකයන් ගණනය කිරීම

2025/2026 තක්සේරු වර්ෂය තුළ දැනටමත් ගෙවූ මාසික මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකයන් (2025 අප්‍රේල් මාසයේ මාසික පාරිශ්‍රමිකය, එනම් රු.180,000 x 1)	= (A):	රු. 180,000
2025/2026 තක්සේරු වර්ෂය තුළ ගෙවිය යුතු මාසික මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකයන් (2025 මැයි - 2026 මාර්තු සඳහා ගෙවිය යුතු මාසික පාරිශ්‍රමිකය, එනම් රු.180,000 x 11)	= (B):	1,980,000
2025/2026 තක්සේරු වර්ෂය තුළ දැනටමත් ගෙවූ දැන් ගෙවෙමින් පවතින සහ ගෙවිය යුතු මුළු දළ එකවර ගෙවීම් (2025 අප්‍රේල් ලැබිය යුතු දිරි දීමනාව, එනම් රු.600,000)	= (C):	600,000
2025/2026 තක්සේරු වර්ෂය තුළ ඇස්තමේන්තුගත මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකයන් (ගෙවූ සහ ගෙවිය යුතු) EGAR	= (D):	2,760,000

පියවර 02 – 2025 අප්‍රේල් මාසයේ එකවර ගෙවීම මත අඩු කළ යුතු බදු ගණනය කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත මුළු දළ පාරිශ්‍රමිකය හෝ **D** හි අගය රු. 2,740,001 සහ රු. 3,150,000 අතර වේ නම්, 2025 අප්‍රේල් දිරි දීමනාව මත අඩු කළ යුතු බදු ප්‍රමාණය ගණනය කිරීමේ දී පහත සමීකරණය අදාළ කරගත යුතුය;

$$\begin{aligned}
 & (D \times 21.95\%) - [(541,430 + A \text{ මත අඩු කළ මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව} + B \text{ මත අඩු කළ යුතු මුළු මාසික බද්ද, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}) + \text{පෙර එකවර ගෙවීම් මත අඩු කළ බදු තිබේ නම්, බදු වක්‍ර 6.1 ප්‍රකාරව}] \\
 &= (2,760,000 \times 21.95\%) - [(541,430 + (1,914 \times 1) + (1,914 \times 11) + 0)] \\
 &= 605,820 - [541,430 + 22,968] \\
 &= 41,422/-
 \end{aligned}$$

එහෙයින්, 2025 අප්‍රේල් මාසයේ දිරි දීමනාව මත අඩු කළ යුතු බද්ද රු. 41,422 කි.

03. ඕනෑම නිර්වාසික සේවා නියුක්තිකයෙකු විසින් නිරත ද්විතියික සේවා නියුක්ති සඳහා තක්සේරු වර්ෂයේ ඕනෑම මාසයක් සඳහා එවැනි සේවා නියුක්තිකයකුගේ මාසික පාරිශ්‍රමිකය මත බදු බැඳියාව ගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් 6.3 වක්‍රය යොදාගත යුතුය.

6.3 වක්‍රය: ඕනෑම නිර්වාසික සේවා නියුක්තිකයකුගේ ද්විතියික සේවා නියුක්තිය මත බදු මත බදු අනුප්‍රමාණ

ද්විතියික සේවා නියුක්තියෙන් මාසික පාරිශ්‍රමිකය (රු.)	සේවායෝජකයා විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද
ද්විතියික සේවා නියුක්තියෙන් ඕනෑම ප්‍රමාණයක මාසික පාරිශ්‍රමිකයක් මත	(මාසික පාරිශ්‍රමිකය X 56.25%)

04. අදාළ සේවා යෝජකයා විසින් සේවා නියුක්තිකයන්ට ලබාදුන් බදු මත බදු ප්‍රතිලාභ සමඟ නොගැලපේ නම්, tpl@ird.gov.lk ඔස්සේ ලිඛිත උපදෙස් ලබාගන්නා ලෙස සේවා යෝජකයාට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.